

Sygn. akt V U 1605/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Krupińska

Protokolant: Anna Matwiejuk

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2013 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wyrównanie emerytury od 1 marca 2009 roku

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 8 sierpnia 2013 roku Nr (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 1605/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08 sierpnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) odmówił J. M. wyrównania emerytury za okres od 01 marca 2009 roku do 2011 roku. W uzasadnieniu wskazał, iż postępowanie w sprawie emerytury wszczyna się na wniosek zainteresowanego. Jak zaś wynika z akt sprawy, wniosek o emeryturę w wieku powszechnym J. M. zgłosiła w dniu 10 lutego 2012 roku, a prawo do emerytury zostało ustalone od dnia 01 lutego 2012 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła J. M. zarzucając jej naruszenie art. 116 ust. 1a wymienionej wyżej ustawy poprzez uznanie, że ZUS nie miał obowiązku wszcząć z urzędu postępowania w sprawie przyznania jej emerytury. Powołując się na treść wspomnianego przepisu wskazała, że jej zdaniem regulacja ta stanowi podstawę do przyjęcia, iż po ukończeniu 60 lat w dniu 17 marca 2009 roku przysługuje jej uprawnienie do emerytury właściwej, a nie dotychczas pobieranej, zaś ZUS powinien wszcząć w tym zakresie stosowne postępowanie. Organ rentowy powinien zatem działać z urzędu i dokonać przeliczenia świadczenia emerytalnego od dnia osiągnięcia przez nią wspomnianego wieku, a ponadto powinien też pouczyć ją o przysługującym jej prawie. Realizacja tego obowiązku miałaby nastąpić poprzez wysłanie jej – w terminie dwóch miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym osiągnęła powszechny wiek emerytalny – formularza wniosku o emeryturę wraz z informacją o wstrzymaniu wypłaty zasiłku lub świadczenia

przedemerytalnego od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego. W informacji ten ZUS winien też wskazać termin, w jakim należy – dla zachowania ciągłości wypłaty świadczeń – złożyć wniosek o emeryturę oraz poinformować o konieczności przedłożenia brakujących dokumentów, wymaganych do przyznania emerytury. Tymczasem odwołująca dopiero ok. 20 marca 2012 roku, podczas załatwiania innej sprawy, dowiedziała się, że skoro nie podjęła żadnej pracy zarobkowej będąc na wcześniejszej emeryturze, to ZUS nie przeliczy jej emerytury. W związku z tym J. M. wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej wyrównania emerytury za okres od dnia 01 marca 2009 roku do 2011 roku.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS podtrzymał swoje stanowisko w sprawie wnosząc o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym ustaleniem jest, iż decyzją z dnia 29 marca 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku odwołującej z dnia 06 lutego 2004 roku, przyznał jej emeryturę począwszy od dnia 17 marca 2004 roku, tj. od dnia osiągnięcia przez nią wieku 55 lat /k. 23 akt 0308974/.

Poza sporem jest też, że wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego J. M. złożyła w dniu 02 lutego 2012 roku /k. 1 akt rentowych/.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W myśl art. 116 ust. 1a ustawy, postępowanie o emeryturę wszczyna się z urzędu, jeżeli wiek emerytalny dla uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego określają przepisy art. 24 ust. 1a i 1b oraz art. 27 ust. 2 i 3.

Jednocześnie art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy stanowi, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W ocenie Sądu należy zauważyć, że generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury lub renty (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Reguła powyższa wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku, co w literaturze przedmiotu uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń (zob. I. Jędrasik-Jankowska, Prawo..., s. 185; T. Zieliński, Ubezpieczenia..., s. 212). Można więc powiedzieć, że – jakkolwiek same świadczenia z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych nie ulegają przedawnieniu (z wnioskiem można wystąpić w każdym czasie) – przedawnieniu ulega roszczenie o wypłatę tych świadczeń w sytuacji niezgłoszenia wniosku o emeryturę lub rentę po nabyciu prawa do nich. Zob. wyroki SN z dnia 7 kwietnia 1994 r.: II URN 9/94 (OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 48) i II URN 10/94 (OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 49); z dnia 20 listopada 2001 r., II UKN 607/00 (OSNPUSiSP 2003, nr 16, poz. 188) oraz wyroki SA: w Białymstoku z dnia 14 listopada 2001 r., III AUa 568/01 (OSA 2002, z. 12, poz. 43) i w Warszawie z dnia 17 czerwca 1998 r., III AUa 473/98 (Lex nr 34836) – tak K. Antonów, Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz, ABC 2009.

Innymi słowy zatem, o ile odwołująca istotnie mogła nabyć prawo do emerytur z chwilą ukończenia przez nią 60 lat – co nie było przedmiotem niniejszego postępowania – o tyle wiążąca i tak pozostaje data złożenia wniosku o emeryturę. Pozostawało to wyłącznie w gestii samego zainteresowanego świadczeniem, bowiem to sam zainteresowany decyduje, czy chce przejść na emeryturę, czy też, jeśli ma taką możliwość, woli pozostać nadal czynnym zawodowo. W przypadku odwołującej wiążąca pozostawała bezsporna data złożenia wniosku w dniu 10 lutego 2012 roku, wskutek czego emerytura przysługiwała jej od początku tego miesiąca, a zatem od dnia 01 lutego 2013 roku. Nie ma też żadnych podstaw do przyjęcia, że J. M. należało wypłacać świadczenie z urzędu, jako że ma to miejsce wyłącznie

w szczególnych, dokładnie określonych prawem okolicznościach, np. w przypadku wznowienia wypłaty emerytury/renty na podstawie art. 135 ustawy. Wymieniony przez odwołującą przepis art. 116 ust. 1a dotyczy zaś wyłącznie uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego bądź zasiłku przedemerytalnego, podczas gdy J. M. otrzymywała tzw. „wcześniejszą” emeryturę po osiągnięciu 55. roku życia. Decyzja organu rentowego w niniejszej sprawie pozostawała więc prawidłowa.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze powyższe, na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzeczono jak w sentencji.